

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนและโดยรวมทุกด้านตามการรับรู้ของผู้บริหารโดยรวม

2. เปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีสถานภาพตามตัวแปรดังต่อไปนี้

- 2.1 สถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ
- 2.2 สถานภาพจำแนกตามอายุ
- 2.3 สถานภาพจำแนกตามระดับการศึกษา
- 2.4 สถานภาพจำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร
- 2.5 สถานภาพจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
- 2.6 สถานภาพจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ในแต่ละด้านตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกันตามตัวแปรดังต่อไปนี้ย่อมมีการรับรู้แตกต่างกัน

- 1.1 สถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ
- 1.2 สถานภาพจำแนกตามอายุ
- 1.3 สถานภาพจำแนกตามระดับการศึกษา
- 1.4 สถานภาพจำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร
- 1.5 สถานภาพจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
- 1.6 สถานภาพจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

2. ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยรวมทุกด้านตาม การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพต่างกันตามตัวแปรดังต่อไปนี้ย่อมมีการรับรู้แตกต่างกัน

- 2.1 สถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ
- 2.2 สถานภาพจำแนกตามอายุ
- 2.3 สถานภาพจำแนกตามระดับการศึกษา
- 2.4 สถานภาพจำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร
- 2.5 สถานภาพจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
- 2.6 สถานภาพจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 1,922 คน ได้ทำการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 94.86

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 การรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพของ ผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้าน การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการ จัดการเรียนการสอนสวัสดิภาพศึกษา และด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด ซึ่งมี 4 ด้านเช่นเดียวกับตอนที่ 2

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน และการเปรียบเทียบ ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามตัวแปรต่าง ๆ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน คณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10. for Windows (Statistical Package for the Social Science - SPSS) โดยทำการนำเสนอการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบความเรียง สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถาม ปลายเปิดเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นเพศชายร้อยละ 91.00 เพศหญิงร้อยละ 19.00 อายุของผู้บริหารโรงเรียน อายุ 40 – 49 ปี ร้อยละ 60.20 และอายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 28.00 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 81.60 ปริญญาโทร้อยละ 18.40

ตำแหน่งทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ครูใหญ่ร้อยละ 22.90 อาจารย์ใหญ่ร้อยละ 46.10 ผู้อำนวยการ ร้อยละ 24.70 และผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารร้อยละ 6.30

ขนาดของโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ร้อยละ 23.50 ขนาด 120 – 300 ร้อยละ 52.40 และมากกว่า 300 คน ร้อยละ 24.10

ประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 16.30 ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 83.70 ตามลำดับ

2. การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ปรากฏว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทราบว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย 22 ข้อและโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทราบว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน 18 ข้อและโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทราบว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา 18 ข้อและโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทราบว่าปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนจำนวน 20 ข้อ 19 ข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากข้อ 6 “ในปีการศึกษา 2542 ที่ผ่านมามีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ที่มีสถานสภาพต่างกันตามตัวแปรปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสถานภาพจำแนกตามตัวแปรเพศ รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ดังนี้

(1) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สำคัญระดับ 0.01

(2) ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

(3) ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ผลการวิจัยพบว่าไม่แตกต่างกัน

(4) ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

(5) รวมทุกด้าน ผลการวิจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.1 และ 2.1

3.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทุกกลุ่มอายุ คือ 20-29 ปี อายุ 30-39 ปี อายุ 40-49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียน ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.2 และ 2.2

3.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.3 และ 2.3

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทุกตำแหน่งทางการบริหาร คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ และรักษาการในตำแหน่งบริหาร รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.4 และ 2.4

3.5 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทุกกลุ่มขนาดโรงเรียน คือ ไม่เกิน 120 คน จำนวน 121-300 คน และมากกว่า 300 คน รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.5 และ 2.5

3.6 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกกลุ่มประสบการณ์ในการบริหาร คือ น้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป รับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1.6 และ 2.6

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

4.1 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย มีดังนี้ ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญเป็นอันดับแรก และปัญหารองลงมาคือ ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการ และด้านไม่มีการกำหนดแนวทางหรือวางแผนเกี่ยวกับโครงการและขาดความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษาตามลำดับ

4.2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน มีดังนี้ ปัญหาด้านบุคลากร หรือครูอาจารย์มีจำนวนน้อยไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงเป็นอันดับแรก และอันดับรองลงมาได้แก่ ได้การจัดสรรงบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และด้านครูอาจารย์ไม่ให้ความดูแลเอาใจใส่ และให้ความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยตามลำดับ

4.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา มีดังนี้ คือ ปัญหาด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเป็นอันดับแรก และปัญหาในอันดับรองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านการขาดสื่อ อุปกรณ์ในการให้ความรู้แก่นักเรียน และบุคลากรภายในสถานศึกษายังขาดการนำไปใช้ คือการนำไปปฏิบัติจริง ตามลำดับ

4.4 ข้อคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน มีดังนี้ ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณ ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญเป็นอันดับแรก และอันดับรองลงมาได้แก่ปัญหาด้านการไม่มีกำหนดแนวทางหรือวางแผนเกี่ยวกับโครงสร้างและขาดความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตลอดจนปัญหาด้านบุคลากรภายในสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ผู้วิจัย ขออภิปรายผลการวิจัยเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาสวัสดิภาพด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย 10 อันดับแรก จากสูงสุดลงมาของปัญหา มีดังนี้
 - 1.1 การสำรวจอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับไฟฟ้า ($\bar{X} = 3.21$)
 - 1.2 การดูแลรักษาโรงอาหารและโรงครัวให้สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.03$)
 - 1.3 การดูแลรักษาห้องน้ำและห้องน้ำให้สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.03$)
 - 1.4 การดูแลรักษาอาคารเรียนให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.01$)
 - 1.5 การสำรวจความปลอดภัยของอาคารและสถานที่ ($\bar{X} = 2.99$)
 - 1.6 การจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเรียบร้อยและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 2.99$)
 - 1.7 การสำรวจความปลอดภัยของอุปกรณ์การเล่นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.97$)
 - 1.8 การจัดและดูแลสนามกีฬาให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ($\bar{X} = 2.95$)
 - 1.9 การดูแลรักษาห้องเรียนให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ($\bar{X} = 2.94$)
 - 1.10 การตรวจสอบนักเรียนเกี่ยวกับวัสดุที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย ($\bar{X} = 2.53$) (หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 2.77)

จากผลการวิจัยผู้บริหาร โรงเรียนเห็นความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียนด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ทั้งหมดจำนวน 22 ข้อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (2536 : 3 - 4) ที่กล่าวว่าหลักสำคัญในการป้องกันอุบัติเหตุคือ การควบคุมรวมถึงการป้องกันและการปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งการบรรเทาสาธารณภัย เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัย การช่วยชีวิต การควบคุมสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และ นโยบายประกันความปลอดภัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านยุทธศาสตร์เพื่อจัดสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยโดยจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาดถูกสุขลักษณะและความปลอดภัย โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแลเรื่องมลภาวะของโรงเรียน ไม่ให้รับผลกระทบจากมลพิษทั้งจากสถาน

เรียงรมย์ โรงงานอุตสาหกรรม โรงโมหิน กลุ่มครองนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปลอดภัยจากอบายมุข การทะเลาะวิวาท และสิ่งที่ไม่เหมาะสม และยังคงคล่องกับงานวิจัยของ นิภา มนูญปิฎ และคณะ ได้ศึกษาเฉพาะกรณีเรื่องอุบัติเหตุในโรงเรียน ประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุคือพฤติกรรมของนักเรียนร้อยละ 47 รองลงมาได้แก่สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 43 ความเสื่อมหรือไม่ได้มาตรฐานของอุปกรณ์เครื่องใช้ร้อยละ 10 และมักพบเป็นสาเหตุร่วมกันระหว่างสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมของนักเรียน หรือ พฤติกรรมของนักเรียนกับความเสื่อมหรือไม่ได้มาตรฐานของอุปกรณ์เครื่องใช้

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารับรู้ถึงปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน่าจะมีการปรับปรุงและให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มากกว่านี้ เพราะจากบทความและงานวิจัยข้างต้น พบว่าสาเหตุส่วนใหญ่ของอุบัติเหตุมาจากสภาพแวดล้อม เช่น สนามในโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญ และดำเนินการเพื่อจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยเพื่อสวัสดิภาพของนักเรียนทุกคนในโรงเรียน

2. ด้านการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน 10 อันดับแรกของปัญหามีดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมให้นักเรียนและเจ้าหน้าที่ในความรับผิดชอบที่ตนมีต่อสวัสดิภาพของส่วนรวม ($\bar{X} = 3.12$)

2.2 การแนะนำให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินทางไปและกลับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.11$)

2.3 การจัดกิจกรรมให้นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปปรับปรุงส่งเสริมสวัสดิภาพของครอบครัว ($\bar{X} = 3.04$)

2.4 การจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันอุบัติเหตุอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.03$)

2.5 การให้ความช่วยเหลือนักเรียนและเจ้าหน้าที่ที่เจ็บป่วยอย่างกระตือรือร้น ($\bar{X} = 3.03$)

2.6 การแนะนำวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.02$)

2.7 การส่งตัวนักเรียนที่เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุไปพบแพทย์ ($\bar{X} = 3.02$)

2.8 การจัดบริการความปลอดภัยให้แก่นักเรียนในการข้ามถนน ($\bar{X} = 2.92$)

2.9 การแนะนำการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่ก่อให้เกิดอันตราย ($\bar{X} = 2.92$)

2.10 การจัดอบรมหรือสาธิตเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ถนนและการใช้ยานพาหนะประเภทต่าง ๆ แก่นักเรียน

(หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 2.79)

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษารับรู้ความสำคัญของการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนในระดับปานกลาง จากจำนวนข้อคำถาม 18 ข้อ โดยเน้นที่นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของความปลอดภัย และการเกิดอุบัติเหตุขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากตัวบุคคลซึ่งหมายถึงนักเรียนเป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีโดมิโนของ H.W. Heisrich ที่กล่าวว่าอุบัติเหตุมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคล ความบกพร่องและความผิดปกติของบุคคล และการกระทำหรือสภาพที่ไม่ปลอดภัย ตามลำดับ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บหรือความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน และสอดคล้องกับการจัดสัมมนาการดำเนินงานส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษาในทศวรรษหน้า โดยกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ข้อสรุปด้านการจัดบริการความปลอดภัย ดังนี้ คือ ควรจัดให้มีบริการรับ - ส่งนักเรียน โดยกำหนดให้เป็นมาตรฐานหรือกฎระเบียบ ควรจัดให้มีบริการรักษาพยาบาลโดยมีพยาบาลหรือครูที่มีพื้นฐานทางการพยาบาลอยู่ประจำห้องพยาบาล จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน มีการประสานงานกับโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล กรณีเกิดอุบัติเหตุ และการจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เครื่องดับเพลิงด้วย นอกจากนี้ กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รายงานผลการวิจัยสภาพสวัสดิศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตการศึกษา 1, 5, 6 และ 12 ผลการวิจัยพบว่า การจัดให้มีผู้ดูแลนักเรียนข้ามถนน ปรากฏว่า โรงเรียนไม่ได้จัดผู้ดูแลนักเรียนข้ามถนนร้อยละ 40.50 และโรงเรียนที่จัดมีร้อยละ 59.50 ได้จัดครูผู้ดูแลการข้ามถนนของนักเรียน ร้อยละ 76.47 รองลงมาให้ลูกเสือ ยุวกาชาด ครูร้อยละ 10.42 นอกจากนั้นจัดตำรวจจราจร นักเรียนและอาสาสมัคร ส่วนเครื่องดับเพลิงขั้นต้น (พลั่ว กระจีต ทราย ฯลฯ) โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีถึงร้อยละ 54.25 เมื่อเกิดมีนักเรียนได้รับอุบัติเหตุในโรงเรียน ส่วนใหญ่จะจัดห้องพยาบาลบริการให้นักเรียน ร้อยละ 98.00 โดยมีครูเป็นผู้ดูแลถึงร้อยละ 98.42 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ต.อ.พิมล ลินธุนาวา ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำมาตรการสำหรับให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการคมนาคมที่สะดวก อาคารส่วนใหญ่เป็นคอนกรีตแข็งแรง มีรั้วล้อมรอบบริเวณ โรงเรียน ห่างจากสถานีตำรวจและสถานพยาบาล ไม่เกิน 2 กิโลเมตร มีการจัดการป้องกันอัคคีภัย แต่ไม่เคยซ้อมหนีไฟหรือวิธีการดับไฟ มีการเชิญตำรวจ

จรรยาบรรณและอำนาจความสะดวกอยู่หน้าโรงเรียนเวลาเช้าและเย็นช่วงก่อนและหลังเลิกเรียน มีการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบ สถานที่เด็กเล่นทุกวัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พ.ศ.ต.จำลอง สังข์สุข ที่ทำวิจัยเรื่อง การจัดทำมาตรการสำหรับให้ความปลอดภัยแก่นักศึกษาในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตที่มีการคมนาคมสะดวก มีรั้วคอนกรีตล้อมรอบ อยู่ไม่ไกลจากสถานีตำรวจและสถานพยาบาล มีการป้องกันอัคคีภัยโดยจัดเตรียมเครื่องดับเพลิงเคมี และตรวจสอบอยู่เสมอ รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับการระงับอัคคีภัย ในด้านการจรรยาบรรณ มีการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนนแก่นักศึกษา และมีบุคคลากรของวิทยาลัยคอยดูแลการเดินทางของนักศึกษา และด้านความปลอดภัยของอาคารเรียน อาคารประกอบ และสนามกีฬา มีการจัดบุคลากรคอยตรวจสอบอยู่เสมอ ส่วนในเรื่องความปลอดภัยในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ได้มีการฝึกป้องกันอันตรายจากการใช้งาน และมีการแนะนำข้อปฏิบัติใช้งานเครื่องมือและอุปกรณ์ให้นักศึกษา และมีการตรวจสอบเครื่องมือให้อยู่ในสภาพปลอดภัยเสมอ

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษารับรู้ถึงการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ให้ความสำคัญพอสมควรเกี่ยวกับบริการความปลอดภัยในโรงเรียน เห็นได้จากบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าโรงเรียนจัดให้มีครูและบุคคลอื่น ๆ เป็นผู้ดูแลนักเรียนในการข้ามถนน มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในด้านสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน เกือบทุกโรงเรียนมีห้องพยาบาล และมีครูทำหน้าที่พยาบาลเบื้องต้นให้นักเรียน และมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น โรงพยาบาล สถานพยาบาลอื่น ๆ ในกรณีที่เด็กนักเรียนได้รับอุบัติเหตุฉุกเฉิน แต่ก็มีข้อบกพร่องที่ควรพิจารณาในด้านการเตรียมการป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เครื่องมือดับเพลิงต่าง ๆ ที่ยังไม่พร้อม ซึ่งจากการสำรวจข้อเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ โรงเรียนขาดบุคลากร คือ ครูอาจารย์ มีจำนวนน้อย ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง และปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ขาดงบประมาณในการจัดสรรเพื่อซื้ออุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ควรให้ผู้บริหารโรงเรียนประสานงานกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการจัดสรรงบประมาณบางส่วนในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน เพราะนักเรียนส่วนใหญ่นั้น ก็เป็นบุตรหลานของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งน่าจะเป็นวิธีการแก้ปัญหาได้อีกวิธีหนึ่ง ดีกว่ารอการจัดสรรจากส่วนกลางซึ่งมีจำกัดและไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา 10 อันดับแรกของปัญหาจากสูงสุดลงมา มีดังนี้

3.1 การจัดให้นักเรียนมีหนังสือหรือแบบเรียนสวัสดิศึกษาอย่างเพียงพอ

($\bar{X} = 3.05$)

3.2 การมีหนังสือ ตำรา คู่มือ และเอกสารเกี่ยวกับวิชาสวัสดิศึกษาไว้ให้ครูศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.05$)

3.3 การจัดทำแผนการสอนหรือ โครงการสอนหรือคู่มือครูวิชาสวัสดิศึกษา

($\bar{X} = 3.01$)

3.4 การจัดหาหนังสือที่ใช้ค้นคว้าหรือให้นักเรียนอ่านประกอบเกี่ยวกับเนื้อหาสวัสดิศึกษา ($\bar{X} = 2.99$)

3.5 การสอนสวัสดิศึกษาโดยการดำเนินการให้นักเรียนปฏิบัติมากกว่าสอนเฉพาะเนื้อหา ($\bar{X} = 2.95$)

3.6 การปรับปรุงเนื้อหาสาระบางส่วน of วิชาสวัสดิศึกษาในโรงเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ($\bar{X} = 2.92$)

3.7 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับวิชาสวัสดิศึกษา ($\bar{X} = 2.92$)

3.8 การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปรายเกี่ยวกับการระวังรักษาสวัสดิภาพของนักเรียน ($\bar{X} = 2.92$)

3.9 การจัดฉายภาพยนตร์ ภาพสไลด์ หรือวิดิทัศน์เกี่ยวกับสวัสดิภาพในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.92$)

3.10 การสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ($\bar{X} = 2.91$) และการจัดการเรียนการสอนวิชาสวัสดิศึกษาโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X} = 2.91$)

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้รับรู้ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน ในระดับปานกลาง นั่นคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียนพอสมควร มีการจัดให้นักเรียนมีหนังสือเรียน ตำรา คู่มือ การทำแผนการสอน หรือคู่มือการสอนสวัสดิศึกษาพอสมควร แต่ก็ยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมด้านสวัสดิภาพในโรงเรียนน้อยกว่าที่ควร เช่น การจัดกิจกรรม นิทรรศการ การเชิญวิทยากรมาสาธิตกิจกรรมป้องกันอุบัติเหตุ สอดคล้องกับเอมอชมา วัฒนบุรานนท์ (2539 : 114) การจัดการเรียนการสอนควรเน้นพฤติกรรมสวัสดิภาพในระดับชั้นเรียนต่าง ๆ และงานวิจัยของ กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า ครูที่สอนกลุ่ม

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เคยผ่านการอบรมเนื้อหาสวัสดิศึกษาร้อยละ 59 ไม่ผ่านการอบรม ร้อยละ 41 และหนังสือสำหรับอ่านประกอบหรือค้นคว้า โรงเรียนส่วนใหญ่มีไม่เพียงพอถึงร้อยละ 85.38 สำหรับการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการสอนแบบบรรยายเล่าเรื่อง เล่น เกมส์ต่างๆ ถึงร้อยละ 79.75, 45.50 และ 41.50 ตามลำดับ นอกจากนี้โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ จัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิศึกษาขึ้นในโรงเรียน ถึงร้อยละ 59.25 ที่จัดมีเพียงร้อยละ 40.00 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ แก้วสุวรรณ์ ได้สร้างชุดการสอนจุลบท กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิตเรื่อง “อุบัติเหตุ” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นการฝึกทักษะและประสบการณ์ ของผู้เรียนครบสมบูรณ์ในตนเอง ใช้เวลาทำการสอนระยะสั้น ใช้สื่อหลายประเภท ผลการ วิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 91-73 / 90.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ และจอห์นสัน ยูโคเอคโป ได้ทำการวิจัยสำรวจเกี่ยวกับการปฏิบัติ การอย่างเหมาะสมให้ห้องปฏิบัติการเคมี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของรัฐอลาบามา สหรัฐอเมริกา และเสนอชุดการสอนเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติการเคมี โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นครูสอนเคมีจำนวน 525 คน จากโรงเรียนรัฐบาลระดับ 9-12 พบว่า นักเรียนส่วนมากขาด ความรู้ที่ถูกต้องในการใช้ประโยชน์ของเครื่องมือในการป้องกันอุบัติเหตุ และขาดความรู้เกี่ยวกับ อันตรายจากเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ครูร้อยละ 73 เห็นว่า ชุดการสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติ อย่างปลอดภัยในห้องปฏิบัติการเป็นเรื่องจำเป็น บางโรงเรียนไม่มีการบันทึกเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ขาดผู้ที่ทำหน้าที่ปฐมพยาบาล เครื่องมือปฐมพยาบาลก็มีไม่เพียงพอ และโรงเรียนส่วนมากมี การเก็บรักษาและการทำลายสารเคมีด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ในการด้านการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน ล้วนมีข้อ บกพร่องจนต้องมีการสร้างชุดการสอนต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหา ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการ ส่งเสริมให้การสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียนเป็นรูปธรรมมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยสอนให้สามารถนำไป ใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือ ควรให้ความสำคัญกับการสอนสวัสดิศึกษาโดยการจัดนิทรรศการ การจัดกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัย หรือเชิญวิทยากรมาสาธิตการดับไฟ การเอาตัวรอดจากกรณี ไฟไหม้ หรือซ้อมการหนีไฟไหม้ทุกเดือน เป็นต้น เพราะเนื่องจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบันมีการ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเขตการศึกษา 12 ซึ่งอยู่ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมภาค ตะวันออก โรงเรียนจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเผชิญกับอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมา ดังนั้นจึง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมครู อาจารย์ บุคลากรใน โรงเรียน และนักเรียน ให้มีความรู้เท่าทัน ในการเผชิญอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น แต่ปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาพบ และมีข้อเสนอแนะ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงและขาดสื่ออุปกรณ์ในการ ให้ความรู้แก่นักเรียน และยังขาดการนำไปใช้ปฏิบัติจริง ด้วย

4. ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน 10 อันดับแรกของปัญหาจากสูงสุดลงมา มีดังนี้

4.1 การได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.11$)

4.2 การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.03$)

4.3 การจัดครูหรือคณะกรรมการครูดูแลความปลอดภัยในการเรียนการเล่นของนักเรียน ($\bar{X} = 2.98$)

4.4 การติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียนเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 2.97$)

4.5 การจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกของความปลอดภัยให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.95$)

4.6 การจัดระบบการแจ้งข่าวสารให้แก่ผู้ปกครองเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นกับนักเรียน ($\bar{X} = 2.94$)

4.7 การจัดและดำเนิน โครงการสวัสดิภาพในโรงเรียนให้ถูกต้องและสมบูรณ์แบบ ($\bar{X} = 2.92$)

4.8 การจัดให้มีการวางแผนหรือมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุไว้ล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.91$)

4.9 การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการดำเนินงานของบุคลากรภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 2.90$)

4.10 การรายงานผลได้ย้อนกลับไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวัดสวัสดิภาพ ($\bar{X} = 2.89$)

(หมายเหตุ คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด = 1.94)

จากผลการวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา รับรู้ปัญหาด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนในระดับปานกลาง และปัญหาที่พบคือเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณในการดำเนินงาน ทั้งจากภาครัฐและหน่วยงานภายนอกองค์กรและปัญหาในด้านบุคลากรและความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกโรงเรียน เช่น ครูขาดความรู้ ขาดจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย การติดต่อประสานกับผู้ปกครอง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ไขได้ด้วยการใช้งานโรงเรียนกับชุมชน เช่น การขาดงบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ โรงเรียนสามารถติดต่อประสานงาน

กับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งรับผิดชอบงานบริหารในท้องถิ่น ในการจัดสรรอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ ในโรงเรียน หรือการใช้ทรัพยากร บุคลากรในท้องถิ่น เช่นการติดต่อประสานงานกับหน่วยดับเพลิงของตำบล อำเภอ ในการเป็นวิทยากรสาธิตการดับไฟ และการหนีไฟ และชักจูงการหนีไฟในกรณีเกิดไฟไหม้ หรือสถานีอนามัยตำบล ในการสาธิตการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น และปัญหาสำคัญคือบุคลากรขาดความรู้ในเรื่องสวัสดิศึกษา ควรมีการส่งบุคลากรในโรงเรียนเข้าฝึกอบรมตามที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และนำความรู้นั้นมาปฏิบัติและเผยแพร่ต่อไป ในเรื่องการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียนในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ควรมีการทำระเบียบให้เป็นระบบเพื่อที่จะรู้ว่าใครเป็นผู้ปกครอง หรือควรติดต่อกับใคร หรืออาจใช้โครงการครูเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งครูจะรู้ว่านักเรียนอยู่ที่ไหนและติดต่อกับใคร ได้ จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนและบ้านของนักเรียนดียิ่งขึ้น

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ

5.1 จำแนกตามเพศ กล่าวคือ ผู้บริหารเพศชาย และเพศหญิง มีการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา 3 ด้าน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

- (1) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย
- (2) ด้านการจัดบริการความปลอดภัย
- (3) ด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน

ผลการวิจัยนี้พบว่า ผู้บริหารหญิงมีการรับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารเพศชาย อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเพศหญิงมีความละเอียดอ่อนในปัญหาต่าง ๆ มากกว่าผู้บริหารเพศชาย สอดคล้องกับการวิจัยของ ปรีชา วิเศษ (2537 : บทคัดย่อ) ครูหญิงมีบทบาทในการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการเป็นแบบอย่างที่ดีกว่าครูชาย และสมศรี เชื้อกาสาด (2527 : ง - จ) การปฏิบัติการเคมีที่สอน โดยครูเพศชายมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุสูงกว่าการปฏิบัติการเคมีที่สอน โดยครูเพศหญิง สำหรับด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาไม่แตกต่างกัน

5.2 จำแนกตามระดับการศึกษา กล่าวคือ ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ทั้ง 4 ด้าน และทุกด้านรวมกัน ไม่แตกต่างกัน นั่น คือ ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

5.3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน กล่าวคือ น้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป ทั้ง 4 ด้านและทุกด้านรวมกันไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ระยะเวลา ประสบการณ์ทำงาน ไม่มีผลต่อการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

5.4 จำแนกตามอายุ กล่าวคือ อายุ 20 – 29 ปี อายุ 30 – 39 ปี อายุ 40 – 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป ทั้ง 4 ด้านและทุกด้านรวมกันไม่แตกต่างกัน นั่นคือ อายุไม่มีผลต่อการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

5.5 จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร กล่าวคือ ตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รักษาการในตำแหน่ง ทั้ง 4 ด้านและทุกด้านรวมกันไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ตำแหน่งการบริหาร ไม่มีผลต่อการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

5.6 จำแนกตามจำนวนนักเรียน กล่าวคือ จำนวนต่ำกว่า 120 คน จำนวน 120 – 300 คน และจำนวนมากกว่า 300 คน ทั้ง 4 ด้านและทุกด้านรวมกันไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ขนาดของโรงเรียน และจำนวนนักเรียน ไม่มีผลต่อการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คือ ได้รับรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ประสบอยู่ ทั้งในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน การเรียนการสอน สวัสดิศึกษา และด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน ซึ่งพอสรุปปัญหาได้ดังนี้คือ เรื่องการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอทั้งจากภาครัฐและหน่วยงานนอกโรงเรียน ทำให้ไม่มีเงินเพียงพอในการที่จะจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ อุปกรณ์การเรียนการสอน หนังสือเอกสาร คู่มือต่าง ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุของโรงเรียน และปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอที่จะดูแลได้ทั่วถึง เนื่องจากจำนวนครูในโรงเรียนมีจำกัด ไม่มีการบรรจุเพิ่มหลังจากเกษียณหรือออกก่อนกำหนด อีกทั้งครูยังมีหน้าที่อื่น ๆ อีกมากมายนอกเหนือจากการสอน และที่สำคัญคือ ครู ไม่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในด้านสวัสดิภาพในโรงเรียน ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติจริง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ผู้วิจัยเสนอแนวทางแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางดังนี้คือ ควรใช้งานโรงเรียนกับชุมชนในการประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่น หรือทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ในการอนุเคราะห์งบประมาณบางส่วนในการจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เครื่องดับเพลิง อุปกรณ์เตือนภัย เป็นต้น ทั้งนี้เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ก็เป็นบุตรหลานของคนในชุมชน ชุมชนย่อมต้องห่วงใยและยินดีให้ความช่วยเหลือ หรือการประสานกับสถานีอนามัยตำบล หน่วยดับเพลิงตำบล มูลนิธิธรรมสถานต่าง ๆ ในการอบรมครู

นักเรียน จัดสัปดาห์ความปลอดภัย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การจัดซ่อมการหนีไฟ การพานักเรียนข้ามถนน สุขาภิบาลอาหาร เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มักใช้วิธีการนี้ ในการแก้ปัญหาเช่นกัน ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยนี้ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความสามารถในการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารเลย อาจจะมีเรื่องเพศชายเพศหญิง ที่จะแตกต่างกันบ้าง เนื่องจากลักษณะเฉพาะของเพศหญิงที่มีความละเอียดอ่อนจึงทำให้รับรู้ปัญหาในด้านการจัดสภาพแวดล้อมได้ดีกว่า แต่โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนรับรู้ปัญหาได้ในระดับปานกลางเหมือนกัน ซึ่งความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงในการที่จะจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติ หรือการประเมินการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างใด ๆ และจะเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อ ๆ เพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่จะรับรู้ปัญหาได้มากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องทางเพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สถานภาพที่ต่างกัน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางการบริหาร ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 12 ไม่มีผลต่อการรับรู้ปัญหาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดสิ่งแวดลอมในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน การเรียนการสอนสวัสดิศึกษา และด้านการจัดและบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่สำคัญในการบริหารงานสวัสดิภาพในโรงเรียนคือ ปัญหาด้านขาดงบประมาณ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันอุบัติเหตุ ขาดสื่อ โสตทัศนวัสดุ ในการให้ความรู้กับครูและนักเรียน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านสวัสดิภาพในโรงเรียนอย่างแท้จริงทำให้มีต่อการปฏิบัติงาน และขาดการประสานงานที่ดีกับหน่วยงานนอกโรงเรียน ผู้วิจัยหวังว่าผลวิจัยนี้อาจใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานสวัสดิภาพในโรงเรียน ที่ยังมีผู้สนใจทำน้อย และเป็นแนวทางในการพัฒนางานสวัสดิภาพในโรงเรียนให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ หน่วยงานอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรทำการศึกษาด้านการรับรู้ปัญหาสวัสดิภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในระดับอื่นๆ ต่อไป เช่น ระดับอนุบาล ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เป็นต้น

2. ควรทำการศึกษาวิธีการพัฒนางานด้านสวัสดิภาพในโรงเรียน เช่น การสร้างชุดการสอน การสร้างโปรแกรม การใช้กิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนางานสวัสดิภาพในโรงเรียน ต่อไป